

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
השירות הפסיכולוגי ייעוצי

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911 טל: 02/5603240, 02/5603874 פקס: 02/5603256
www.education.gov.il/shefi

מודל עוצמה

עבודה קבוצתית עם ילדים עם בעיות התנהגות

תוכנית "עוצמה", פותחה על ידי פרופסור תמי רונן, והופעלה בצורה מבוקרת כתוכנית טיפולית מחקרית בבית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל באוניברסיטת תל-אביב.

התוכנית מבוססת על הגישה ההתנהגותית-קוגניטיבית, וכלים לשליטה עצמית (CBT). על פי הגישה קיים קשר בין המחשבות, הרגשות וההתנהגות של האדם. הפרעות ההתנהגות נתפשות כחסך במיומנויות קוגניטיביות המאפשרות לילד לזהות תחושות פנימיות ורגשות שליליים, לתרגם ולעבד התנסויות חברתיות ולמצוא פתרונות גמישים למצבים מורכבים.

מטרת התוכנית היא הקניית מיומנויות שליטה עצמית וחיבה חיובית לילדים עם בעיות משמעת והתנהגות על מנת להפחית בעיות אלו. התוכנית משלבת עקרונות של טיפול בילדים ושל הנחיית קבוצות, תכנים הקשורים לטיפול בבעיות התנהגות ואלימות, עקרונות של התערבות התנהגותית-קוגניטיבית בכלל ושל מודלים לפיתוח שליטה עצמית, בפרט. כמו כן משולבים בתהליכים הקבוצתיים כלים חווייתיים ויצירתיים כגון שימוש בדמיון, מטאפורה, ביבוליותרפיה, משחק, דרמה, אמנות ועוד.

במפגשים הקבוצתיים לומדים הילדים כיצד לשלוט על ההתנהגויות הלא רצויות, להתגבר על רגשות כעס ועוינות, לדחות סיפוקים, ולהתמודד טוב יותר עם קשיים הניצבים מולם.

משך התוכנית:

התוכנית קצרת טווח, מופעלת בקבוצות של 5 ילדים במשך 12-14 מפגשים קבוצתיים בהנחיית שני מנחים (מדריך ויועץ, שני יועצים, יועץ ומורה או שני מורים).

המחקר המלווה

המחקר המלווה את התוכנית, שנעשה על ידי מפתחי התוכנית, מעיד על אפקטיביות גבוהה ועל שינויים משמעותיים בהתנהגות התלמידים תוך פרק זמן קצר.

תהליך ההכשרה

מדריכי שפ"י מכשירים יועצים ומורים להפעלת התוכנית בקורס דו שנתי, המועבר בפסגות במסגרת אופק חדש. בשנה א' מועברת התיאוריה, כלים ודרכי התערבות וכן משולבים תהליכי הדרכה על הדרכה (סה"כ 60 ש'). בשנה ב' ניתן דגש לעבודה קבוצתית עם מורים והורים (סה"כ 30 ש').